

Opdracht programma commissie – PS2027

GroenLinks-PvdA Zuid-Holland 2027-2031

1. De opdracht op hoofdlijnen

- De programma commissie stelt in opdracht van de afdelingsbesturen een ambitieus en breed gedragen concept-verkiezingsprogramma op, waarin op een leesbare wijze toegelicht wat de toekomstvisie is van de gezamenlijke lijst van GroenLinks en PvdA voor Zuid-Holland en welke acties we in de periode 2027-2031 willen ondernemen om die visie te realiseren.
- De toon van het verkiezingsprogramma is activistisch, kleurrijk, herkenbaar en positief.
- Het concept- verkiezingsprogramma richt zich op onze (potentiële) kiezers in de provincie, en specifiek op diverse doelgroepen die te maken hebben met het beleid van de provincie.
- Het programma is herkenbaar, heeft concrete en haalbare voorstellen zodat de partij zich duidelijk kan profileren als groene, sociale en progressieve partij.
- Het programma behandelt thema's uit Zuid - Holland en sluit aan bij de regionale ontwikkelingen en bij landelijke koers van GL-PvdA.
- Het programma besteedt aandacht aan ontwikkelingen op provinciaal- en op andere, direct relevante niveaus, zodat voor inwoners duidelijk is wat de plannen voor hen betekenen.
- Het concept-programma bouwt voort op het vorige programma waarbij de ervaringen van de huidige fractie betrokken worden.
- Het programma geeft een stevige koers mee waarbij de verschillende thema's vanuit samenhang worden beschreven en vanuit een integraal perspectief.
- Het biedt daarnaast houvast en handvatten voor eventuele (onderhandelingen over) collegedeelname en bevat daartoe een samenhangend pakket aan concrete, realistische en betaalbare maatregelen.
- Het programma bevat een beschrijving vanuit welke waarden en idealen we politiek willen bedrijven en wat dit volgens ons voor Zuid-Holland betekent, waarmee het ook een kader geeft om een eventuele rol in de oppositie in te kunnen vullen.

- De inhoud van het verkiezingsprogramma wordt op laagdrempelige wijze vertaald, waarbij op een heldere, aantrekkelijke, overtuigende en herkenbare manier onze standpunten worden overgebracht naar kiezers.

2. Werkwijze van de commissie op hoofdlijnen

De programmacommissie stelt uit deze opdracht zelf een werkplan op en bespreekt deze met beide besturen, waarin zij aangeeft hoe zij te werk gaan, op welke wijze zij informatie ophaalt en welke planning zij daarbij aanhoudt.

Werkplan waarin wordt vastgelegd:

- Het tijdspad en belangrijke deadlines;
- De werkwijze van de commissie;
- Eventuele activiteiten
- Er is regelmatig contact tussen de voorzitter van de commissie en de voorzitters van beide besturen.
- De commissie draagt zorg:
 - voor nauwe betrokkenheid van de lijsttrekker, fracties, gewestelijke besturen, werkgroepen, experts, het maatschappelijk middenveld en het campagneteam (zij vormen het meeleesteam);
 - voldoende activiteiten organiseren voor leden, sympathisanten en relevante belanghebbenden waarin van gedachten wordt gewisseld over de inhoud van het programma en het ophalen van input vanuit de provincie;
 - aandacht hebben voor contact met andere programmacommissies en het basis verkiezingsprogramma dat door de landelijke bureaus wordt opgesteld;
 - een planning opstellen die rekening houdt met voldoende tijd voor amendering van het programma.
- De programmacommissie levert op uiterlijk vastgestelde tijdspad het concept-programma op en biedt dat aan de gezamenlijke gewestelijke/provinciale besturen aan. De besturen leggen het conceptprogramma vervolgens ter

amendering en accordering voor aan de Zuid-Hollandse leden op een gezamenlijke ALV die op vastgestelde tijdsplan zal plaatsvinden.

3. Totstandkoming verkiezingsprogramma 2027-2031

- De totstandkoming van het verkiezingsprogramma levert een wezenlijke bijdrage aan de verbinding tussen het Zuid-Hollandse Gewest van de PvdA en Provinciale afdeling van GroenLinks door zoveel mogelijk leden en sympathisanten te betrekken bij het opstellen ervan en door discussiepunten zo helder mogelijk aan de leden voor te leggen. Waardoor het verkiezingsprogramma ook kan rekenen op draagvlak binnen GroenLinks en PvdA.
- De programmacommissie bouwt voort op wat er de afgelopen jaren al is bereikt en biedt tegelijkertijd nieuwe inzichten en ideeën.
- Op basis van een analyse van de beide verkiezingsprogramma's 2023-2027 en de inzet van de fractie(s) en gedeputeerden in de afgelopen periode zal de programmacommissie zo snel mogelijk een eerste globale schets opstellen van de gezamenlijke positie op de meeste relevante provinciale onderwerpen. Deze schets vormt de basis voor het eerste gesprek met hierboven genoemde betrokkenen en belanghebbenden.
- De programmacommissie maakt gebruik van het basis-verkiezingsprogramma dat ter beschikking is gesteld door het landelijk partijbureau.
- De programmacommissie zoekt afstemming met andere gewesten/provinciale afdelingen, bijvoorbeeld met de aangrenzende gebieden en waterschappen.
- Het programma gaat in op alle provinciale beleidsterreinen en formuleert daarop de inzet voor de komende periode.
- programma gaat ook in op de rol en positie van Zuid-Holland in regionale en nationale context, wellicht ook in Europese context indien gewenst.
- Bij het formuleren van voorstellen wordt rekening gehouden met de uitvoerbaarheid, zowel in financiële, personele als uitvoeringstechnische zin. Een financiële paragraaf ligt voor de hand.

- commissie probeert doorbraken te formuleren waarmee met een samenhangende aanpak op verschillende beleidsterreinen impact kan worden gemaakt.
- Het programma biedt duidelijke aanknopingspunten voor de campagne. Het campagneteam wordt betrokken voor advies op de vorm.
- De programmacommissie zal bij lijsttrekker, gedeputeerden, huidige fractie, werkgroepen, wijkteams en campagneteam een gerichte uitvraag doen voor een bijdrage aan het verkiezingsprogramma. Wellicht bij afdelingsbesturen of waterschapsbesturen indien noodzakelijk of relevant, indien noodzakelijk bij de gewestelijke/provinciale besturen. Deze uitvraag staat los van de mogelijkheid om daarnaast bijdragen of input te leveren.
- Er wordt een meeleesteam ingesteld waar de programmacommissie regelmatig overleg mee voert. In het meeleesteam zitten de lijsttrekker, gedeputeerden, en leden van fractie, afdelingsbesturen, werkgroepen, wijkteams en campagneteam.
- De programmacommissie laat gedurende het hele proces aan de gewestelijke/provinciale afdeling zien wat er gebeurt, onder andere door het organiseren van activiteiten rondom het verkiezingsprogramma (zoals een kick-off bijeenkomst, activiteiten om input op te halen en aansluiting bij 'politiek cafés').
- De programmacommissie zal zich in de eerste periode focussen op het kennismaken met de besturen, fractie(s), werkgroepen, wijkteams en actieve leden. Daarnaast zal de programmacommissie in deze periode zich inlezen in de belangrijkste beleidsdossiers die in de provincie Zuid-Holland spelen.
- Vervolgens zal breed input worden opgehaald uit de provincie. Hierbij worden bewonersorganisaties, maatschappelijke organisaties, actiegroepen en andere bondgenoten in de stad betrokken.
- Tijdens de schrijffase vindt afstemming plaats met het meeleesteam. Tussenproducten worden regelmatig gedeeld en afgestemd zodat maximaal gebruik kan worden gemaakt van de kennis in de partij, de werklust wordt verdeeld en iedereen weet waar het proces staat.

- Eventuele knelpunten tijdens de totstandkoming van het concept-verkiezingsprogramma worden door de programmacommissie voorgelegd aan beide gewestelijk/provinciaal bestuursvoorzitters.
- Zo nodig kan de commissie een moment organiseren waarop leden met hen in gesprek kunnen over hun voorgenomen amendementen.
- De programmacommissie voorziet de amendementen op het programma van gemotiveerd, doch terughoudend pre-advies t.b.v. besluitvorming en zal dit toelichten op de ALV, waar het verkiezingsprogramma vastgesteld zal worden door de leden van GroenLinks-PvdA Zuid-Holland.
- De commissie geeft advies over de ingediende amendementen en verwerkt de op de gecombineerde ledenvergadering aangenomen amendementen in een definitief verkiezingsprogramma.
- Tijdens de opdracht maakt de commissie gebruik van eerder opgeleverde evaluaties.
- Na de verkiezing stelt de commissie een evaluatieverslag op.

4. Vorm van het programma

- Na vaststelling van het programma laten de besturen in overleg met de programmacommissie een samenvatting, een samenvatting in begrijpelijke taal (B1) en eventueel vertalingen (van de samenvatting) opstellen.
- Het programma sluit aan bij beeldcultuur; denk aan gebruik van foto's en filmpjes en dergelijke en is toegankelijk voor verschillende groepen (bijvoorbeeld slechtzienden).
- Het programma is eenvoudig doorzoekbaar op thema of onderwerp, eventueel via een index.

5. Commissie

- De programmacommissie bestaat uit een evenredig deel leden van GroenLinks als van de PvdA. De commissie heeft een voorzitter en een vicevoorzitter, waarvan de voorzitter wordt voorgedragen door het gezamenlijke, gewestelijke bestuur van GroenLinks en PvdA en de vice-voorzitter wordt door de

commissie uit haar midden gekozen. De voorzitter zorgt voor goede terugkoppeling naar de gezamenlijke gewestelijke besturen en de vice-voorzitter vervangt de voorzitter bij afwezigheid. De rol van secretaris wordt bij voorkeur vervuld door een lid van één van de afdelingsbesturen en heeft primair een ondersteunende en procedureel adviserende functie, niet inhoudelijk sturend in de besluitvorming.

- Bij het samenstellen van de commissie is getracht een diverse groep van allerlei achtergronden samen te stellen. Het gaat hierbij om een mix van perspectieven en achtergronden, niet om het afvinken van hokjes. Hierbij is de opdracht aan de commissie om deze verschillen op een gebalanceerde manier tot uiting te brengen (wie geef je het woord?), binnen de commissie en in het betrekken van mensen bij participatie-activiteiten. De voorzitter en de secretaris (registratie), dan wel andere gespreksleiders bij activiteiten, dragen er zorg voor dat participatie aan het proces evenwichtig zal gebeuren, zo ook in de registratie van de inhoud en dus in het programma tot uiting komt.
- De commissie wordt aangespoord te letten op diversiteitsaspecten, hoe deze kunnen kruisen, van invloed zijn op hoe mensen hun omgeving beleven en hoe de politiek daarop positief en negatief kan inwerken.
- Denk aan punten als: -gender en gerichtheid: vrouw, man, of non-binair, en LHBTI+; -leeftijd: een mix van verschillende levensfasen; -sociaal-cultureel en sociaal-economisch: diverse migratieachtergronden en bijvoorbeeld verschillen in welvaartsklasse en beroepsgroepen; -achtergrond: variatie van middelbare school, mbo, hbo en universiteit en -handicap of beperking: fysieke beperking, psychische beperking of chronische ziekte.

6. Tijdspad

- Het tijdspad is een voorstel dat zo vroeg mogelijk in de aangegeven periodes moet worden geïnterpreteerd: vroege deadlines hebben een sterke voorkeur. Zo spoedig mogelijk stelt de commissie de deadlines in een compleet tijdspad vast en communiceert deze aan de besturen.
- Het advies aan de commissie is om met regelmaat bijeen te komen, waarbij wordt aangeraden beter een paar vergaderingen te veel te plannen en t.z.t. bij

overdaad te schrappen, dan in geval van krapte op de beperkingen van de eigen mogelijkheden te stuiten.

- In geval van disfunctioneren wordt getracht binnen de commissie een oplossing te vinden. Lukt dit niet, dan roept de voorzitter, dan wel een ander daarvoor aangewezen lid van de commissie, tijdig de hulp in van de gewestelijke/provinciale bestuursvoorzitters, teneinde tijdig een oplossing te vinden op de weg naar het beoogde resultaat: een sterk verkiezingsprogramma om de PS verkiezingen mee te winnen.
- Het tijdspad ziet er globaal als volgt uit:

Tijdvak	Activiteiten
28 Maart 2026	Tijdens gezamenlijke ALV wordt de commissie geïnstalleerd en de door de besturen voorgestelde opdracht vastgesteld, startbijeenkomst commissie volgt z.s.m.
Maart/april 2026	Werkplan opstellen, kick-off bijeenkomst organiseren, inlezen, input ophalen bij fracties, gedeputeerden, werkgroepen, wijkteams, besturen en actieve leden. Uitwerken globale schets.
April/mei 2026	Input ophalen uit de provincie (bewonersorganisaties, maatschappelijke organisaties etc.), verwerken tot eerste aanzet conceptverkiezingsprogramma. Activiteiten voor leden.
Mei/juni 2026	Schrijven verkiezingsprogramma, inclusief afstemming meeleesteam.
Juni 2026	80% versie bespreken met meeleesteam.
Juli/augustus 2026	Concept Verkiezingsprogramma afronden.

September 2026	Concept Verkiezingsprogramma aanbieden aan beide besturen (begin september), delen van het conceptverkiezingsprogramma met leden (door de besturen) en organiseren van amendementenbijeenkomst(en).
September/oktober 2026	Indienen amendementen en pre-advisering door Programmacommissie.
Oktober 2026	Vaststellen verkiezingsprogramma plus amendementen op gezamenlijke verkiezings-ALV.
Oktober/november 2026	Verwerken amendementen, aanpassen financiële paragraaf, opstellen definitieve versie(s), verzorgen van de opmaak en aanleveren aan de besturen.
November 2026	Presentatie verkiezingsprogramma bij publieke bijeenkomst